

**QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

Magistrat Dr. Monica Vella LL.D., M.Jur

Kumpilazzjoni Nru. 1119/2005

**Il-Pulizija
(Assistent Kummissarju Ian Joseph Abdilla)**

VS

Gilmore Cachia

Illum, 20 ta' Frar 2019

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjoni migjuba kontra:

“Gilmore Cachia, detentur tal-karta ta' l-Identita' 38386M.”

Akkuzat:

“1. Talli fl-20 ta’ Dicembru 2005, ġewwa il-Belt Valletta, bejn id-disgħa nieqes kwart ta’ filgħodu u d-disgħa u nofs ta’ filgħodu:

- a. Iffalsifika jew biddel, mingħajr il-kunsens rtas-sid, l-ismijiet, il-marki jew is-sinjali distintivi tax-xogħol tal-moħħ, jew tal-prodott ta’ industija, jew xjentement, għamel użu ta’ dawn l-ismijiet, marki jew sinjali iffalsifikati jew imbiddlin, ukoll jekk minn haddieħor, mingħajr il-kunsens tas-sid; jew
- b. Għamel użu, xjentement, ta’ marka, sinjal, tabella jew emblema li jkun fihom indikazzjoni li tista’ tqarraq lix-xerrej dwar ix-xorta tal-merkanzija, jew biegh merkanzija, b’din il-marka, sinjal jew emblema; jew
- c. Xjentement qiegħed fiċ-ċirkolażżjoni, biegh jew żamm għandu għall-bejgħ jew jimporta għal ħsieb ta’ kummerċ, merkanzija b’marki, sinjali , jew emblema imxebbħin b’qerq;

U cioe diversi CDs tal-musika, films fuq DVDs u oġġetti ohra.

(Dan bi ksur ta’ l-Artikolu 298(1)(a),(c), u (f) tal-kap 9 tal-Liġijiet ta’ Malta)

2. U aktar talli, fl-istess data, ħin, lok, għal qligħ, jew bi skop ta’ kummerċ, stampa, immanifattura, idduplika jew mod ieħor irriproduca jew ikkopja, jew biegh. Qassam, jew mod ieħor offra għall-bejgħ jew biex jitqassam, xi artikolu jew xi haġa

oħra bi ksur tal-jeddijiet li joħorgu mid-drittijiet ta' l-awtur li jkollha persuna oħra u protetti bil-liġi ta' Malta jew taħtha; (Dan bi ksur ta' L-artikolu 298B tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta)

U b'hekk, l-imputat **Gilmore Cachia**, sar recidiv a termini ta' l-Artikoli 49 u 50 tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta, b'diversi sentenzi mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta), liema sentenzi saru definittivi u ma jistgħux jiġi mibdula;

Il-Qorti giet ġentilment mitluba sabiex fil-kaz ta' ħtija, barra li tinfliggi il-pieni stabbiliti mil-Liġi, tordna wkoll il-konfiska ta' l-oġġetti kollha esebiti.

Il-Qorti giet wkoll ġentilment mitluba sabiex f'kaz ta' ħtija, tikkundanna lill-akkuzat/i għal ħlas ta' spejjes li jkollhom x'jaqsmu mal-ħatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitlu 9 tal-Liġijiet ta' Malta.”

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semgħet is-sottomissjonijiet orali tal-partijiet.

Rat illi l-kawza thalliet għal-lum għas-sentenza.

Rat u qieset id-dokumenti u provi kollha prodotti.

Ikkunsidrat:

L-akkuza

Illi f'din il-kawza l-imputat huwa akkuzat talli: “fl-20 ta’ Dicembru 2005, ġewwa il-Belt Valletta, bejn id-disgħa nieqes kwart ta’ filgħodu u d-disgħa u nofs ta’ filgħodu: Iffalsifika jew biddel, mingħajr il-kunsens rtas-sid, l-ismijiet, il-marki jew is-sinjali distintivi tax-xogħol tal-moħħ, jew tal-prodott ta’ industija, jew xjentement, għamel użu ta’ dawn l-ismijiet, marki jew sinjali iffalsifikati jew imbiddlin, ukoll jekk minn haddiehor, mingħajr il-kunsens tas-sid; jew għamel użu, xjentement, ta’ marka, sinjal, tabella jew emblema li jkun fihom indikazzjoni li tista’ tqarraq lix-xerrej dwar ix-xorta tal-merkanzija, jew biegh merkanzija, b’din il-marka, sinjal jew emblema; jew Xjentement qiegħed fiċ-ċirkolażżjoni, biegh jew żamm għandu għall-bejgħ jew jimporta għal ħsieb ta’ kummerċ, merkanzija b’marki, sinjali, jew emblema imxebbħin b’qerq; U cioe diversi CDs tal-musika, films fuq DVDs u oġġetti oħra. U aktar talli, fl-istess data, ħin, lok, għal qligħ, jew bi skop ta’ kummerċ, stampa, immanifattura, idduplika jew mod ieħor irriproduca jew ikkopja, jew biegh. Qassam, jew mod ieħor offra għall-bejgħ jew biex jitqassam, xi artikolu jew xi haġa oħra bi ksur tal-jeddijiet li joħorgu mid-drittijiet ta’ l-awtur li jkollha persuna oħra u protetti bil-liġi ta’ Malta jew taħtha.”

Il-fatti fil-qosor

Il-Pulizija għamlu tfittxija fuq l-istalls immexxija mill-imputat wahda armata bid-dvd’s u l-oħra armata biz-zraben. L-imputat ma kienx hemm malli waslu l-Pulizija izda l-prosekutur dakinhar Spettur Ian Abdilla rah se jdur mal-kantuniera b’tubu f’idu (xhieda tiegħu a folio 18) u sejjahlu u mar u kien prezenti għat-tfittxija. Fit-tfittxija fuq l-istall instabu xi kaxxi tad-dvd’s vojta, oħrajn li kien fihom xi dvd’s li allegatament kienu

foloz u nstabat ukoll kaxxa bid-dvd's allegatament foloz bejn iz-zewg stalls fuq in-naha ta' wara.

Il-principji legali u l-gurisprudenza

L-imputat huwa akkuzat taht l-Artikolu 298(1)(a),(c), u (f) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta li jghid:

“(1) Kull min -

- (a) jiffalsifika jew ibiddel, mingħajr il-kunsens tas-sid, lismijiet, il-marki jew is-sinjali distintivi tax-xogħol tal-moħħ, jew tal-prodott ta' industrja, jew, xjentement, jagħmel użu ta' dawn l-ismijiet, marki jew sinjali iffalsifikati jew imbiddlin, ukoll jekk minn haddieħor, mingħajr il-kunsens tas-sid;*
- (ċ) jagħmel użu, xjentement, ta' marka, sinjal, tabella jew emblema li jkun fihom indikazzjoni li tista' tqarraq lix-xerrej dwar ix-xorta tal-merkanzija, jew ibiegh merkanzija, b'din il-marka, sinjal jew emblema;*
- (f) xjentement iqieghed fiċ-ċirkolazzjoni, ibiegh jew iżomm għandu għall-bejgħ jew jimporta għal ħsieb ta' kummerċ, merkanzija b'marka, sinjal, jew emblem imxebbhin b'qerq;”*

jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' prigunerija minn erba' xhur sa sena.

(2) Għall-finijiet tas-subartikolu (1)(e), kull ċifra, kelma jew marka illi, skont l-użu tal-kummerċ, tkun tiswa biex turi waħda mill-ħwejjeġ hawn fuq imsemmijin, titqies li hija deskrizzjoni kummerċjali tagħhom.”.

Illi l-Qorti pero' trid tiddeciedi skond il-ligi applikabbli fiz-zmien li allegatament sar l-att li bih huwa akkuzat l-imputat. Illi, minn ezercizzju ta' din il-Qorti jirrizulta li saret emenda fl-imsemmi Artiklu taht l-A. L. 407 ta' l-2007, ATT TA' L-2006 DWAR L-ADOZZJONI TA' L-EURO (ATT NRU. X ta' l-2006) Ordni ta' l-2007 dwar l-Adattament tal-Li[ijiet (Kapitoli 1 – 50), liema emenda kienet tikkonsisti fil-bdil fic-cifri mil-Lira Maltija għall-Ewro. Konsegwentament tali emendi ma gabet l-ebda bdil fil-piena per se.

L-imputat huwa akkuzat ukoll taht l-Artiklu 298B tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta li jghid:

“(1) Kull persuna li, fl-eżercizzju ta’ xi kummerċ jew fil-kors tan-negozju jew bil-għan li tagħmel qligħ għaliha nnifsha jew għal xi persuna oħra, jew bil-ħsieb li tikkawża telf , jew tippregudika, lil persuna oħra:

(a) tistampa, timmanifattura, tidduplika jew mod ieħor tirriproduċi jew tikkopja, jew tbiegħ, tqassam, jew mod ieħor toffri għall-bejgħ jew biex jitqassam, xi artikolu jew xi haġa oħra bi ksur tad-drittijiet tal-awtur protetti bi jew taht il-ligi ta’ Malta, jew

(b) ikollha fil-pussess tagħha, kustodja jew kontroll ta’ xi artikolu bħal dan jew haġa oħra bil-għan li twettaq wieħed mill-atti msemmija taht il-paragrafu (a),

teħel, meta tinsab hatja, prigunerija għal zmien ta’ mhux iżjed minn tliet snin jew multa ta’ mhux anqas minn tliet elef euro

(€3,000) u mhux aktar minn erba' u għoxin elf euro (€24,000) jew dik il-multa u l-prigunerija flimkien.

(2) Proċedimenti taħt dan l-artikolu ma jistgħux jittiehdu hlief bil-kwerela tal-parti offiża.”.

Illi l-Qorti hawn ukoll trid tiddeciedi skond il-ligi applikabbli fiz-zmien li allegatament sar l-att li bih huwa akkuzat l-imputat. Illi, minn ezercizzju ta' din il-Qorti jirrizulta li saret emenda fl-imsemmi Artiklu taht l-ATT XIX ta1-1992:

“Att li jemenda l-Kodici Kriminali, u għandu jinqara u jiftiehem haga wahda mal-Kodici Kriminali, hawnhckk iżjed ‘il quddiem imsejjah ‘il-ligi principali’.

L-artikolu 298B tal-ligi principali għandu jiġi emendat kif ġej;

- (a) fis-subartikolu (1) tiegħu, minflok il-kliem “bil-ligi ta' Malta” għandhom jidhlu l-kliem “bil-ligi ta' Malta jew taħtha” u minflok il-kliem “għal żmien ta' mhux iżjed minn sitt xhur jew multa ta' mhux iżjed minn elf lira, jew dik il-multa u prigunerija flimkien.”, għandhom jidhlu l-kliem “għal żmien ta' mhux iżjed minn sena jew multa ta' mhux iżjed minn hamest elef lira jew dik il-multa u prigunerija flimkien.”; u*
- (b) fis-subartikolu (3) tiegħu, minflok il-kliem “fl-1 ta' Jannar, 1995.” għandhom jidhlu l-kliem “fl-1 ta' Jannar, 1993.”;*

liema emenda għalhekk kienet tikkonsisti fi bdil fil-piena applikabbli.

Illi hija din il-piena illi hija applikabbli għall-kaz in ezami, u mhux il-piena riflessa fl-istess Artiklu lhum, stante li dan rega' gie emendat bl-**ATT Nru. XXIV tal-2014**, liema emenda gabet bdil iehor konsistenti fi bdil fil-piena.

Provi

Illi mix-xhieda moghtija minn dakinhar l-Ispettur Ian J. Abdilla a folio 18 sa 27 tal-process jirrizulta illi fit-tfittxija fuq l-istall instabu xi kaxxi tad-dvd's vojta, ohrajn li kien fihom xi dvd's li allegatament kienu foloz u nstabet ukoll kaxxa bid-dvd's allegatament foloz bejn iz-zewg stalls fuq in-naha ta' wara. Jghid ukoll illi skond l-informazzjoni li ghandu dawn l-istalls huma t-tnejn tal-istess owner. In kontro-ezami jispjega li bejn l-istalls u l-bieb tal-palazz hemm passagg zghir kemm joqghod il-persuna li tkun mal-istall u li l-pubbliku ma jidholx f'dik il-parti.

Fl-istqarrija moghtija mill-imputat esebita Dok IA6 a folio 30 sa 31 tal-process, l-imputat cahad li l-istall taz-zraben hija tieghu.

Il-Prosekuzzjoni esebit zewg ircevuti Dok IA5, a folio 28 u 29 tal-process, wahda ghal dak li nstab fuq l-istall tal-imputat u l-ohra ghal dak li instab bejn iz-zewg stalls u fuq in-naha ta' wara tal-istall tal-imputat mal-bieb tal-palazz.

Gew esebiti ukoll zewg kwereli ghan-nom tal-partijiet lezi Dok IA7 a folio 32 sa 35 tal-process.

Xehed ukoll Dr. Patrick J Galea a folio 36 sa 37 tal-process rapprezentant tal-partijiet lezi u esebixxa ukoll diversi prokuri minn

ghand l-istess partijiet lezi sabiex jagixxi ghan-nom tagghom, a folio 38 sa 179 tal-process.

Xehed PC 1804 Roderick Zammit a folio 180 sa 186 tal-process li gharaf lill-imputat, gharaf l-oggetti li gew elevati u kkonferma wkoll illi l-kaxxi bil-covers tad-DVD's vojta gew elevati minn fuq it-tilar tal-imputat.

L-espert tekniku mahtur mill-Qorti Horace J. Anastasi xehed a folio 193 sa 194 tal-process fejn ikkonferma li d-DVD's u CD's mghoddija lill ma humiex genwini. Dan kif jirrizulta wkoll mir-rapport tieghu u ritratti annessi a folio 196 sa 227 tal-process.

A folio 246 sa 253 tal-process il-Prosekuzzjoni esebiet kopja awtentikata ta' zewg sentenzi moghtija fil-konfront tal-imputat fuq reati simili ghal dawk fil-kaz tal-lum.

L-imputat xehed a folio 276 sa 282 tal-process. Huwa qal li ma kienx mat-tilar tieghu meta saret it-tfittxija u li kien halla t-tilar wahdu sabiex imur ghat-tubu tad-dawl. U meta mar lura sab lill-Pulizija jaghmlu tfittxija fuq it-tilar tieghu.

Kunsiderazzjonijiet tal-Qorti

Tikkunsidra:

Illi din il-verzjoni tal-imputat pero' ma hi korraborata minn hadd u minn xejn u hija dijametrikament opposta ghax-xhieda migjuba mill-Prosekuzzjoni.

Illi mill-assjem tal-provi migjuba mill-Prosekuzzjoni, fir-rigward tal-ewwel akkuza il-Prosekuzzjoni pruvat ampjament il-kaz kontra l-imputat.

Illi fir-rigward tat-tieni akkuza, l-kwerela tal-parti offiza giet debitament esebita in atti, kif inghad aktar il-fuq u konsegwentament it-tieni element ta' din l-akkuza gie ukoll pruvat.

Illi fir-rigward tat-tieni akkuza, ghandu jinghad li n-ness bejn l-kwerela u d-DVD's u CD's attwalment misjuba fuq it-tilar tal-imputat ma giex pruvat ghal kull wahda minn tali DVD jew CD u ghalhekk din il-Qorti ma tistax issib htija fl-imputat fir-rigward tat-tieni akkuza taht l-Artiklu 298B(1) (a) u qeghda tilliberah minnha, izda tinstab htija taht l-Artiklu 298B (1) (b), stante illi l-imsemmija oggetti kienu fil-pussess tal-imputat, u dan is-subartikolu (b) jirrikjedi biss il-pussess ta' tali oggetti.

Illi ghaldaqstant il-Qorti wara illi rat l-Artikoli 49, 50, u 298(1)(a),(c) u (f), u 298B, tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta (u dan kif kien jaqra fiz-zmien illi sehh dan l-att u cioe fl-2005) tikkundanna lill-imputat ghal sitt xhur prigunerija li bl-applikazzjoni tal-Artiklu 28A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta qed jigu sospizi ghal zmien sentejn mil-lum u tikkundanna lill-imputat ghal multa ta' elfejn u tlett mitt Ewro (€2,300).

Il-Qorti tordna id-distruzzjoni tal-oggetti konfiskati mill-Prosekuzzjoni oggett ta' din il-kawza.

U ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta tikkundanna lill-imputat ghall-hlas ta' l-ispejjez tal-espert Horace J. Anastasi fl-ammont ta' Lm629.53 illum ekwivalenti ghal elf erba' mija u sitta u sittin Ewro u wiehed u erbghin centezmu (€1,466.41).

Il-Qorti spjegat lill-imputat fi kliem car l-import ta' din is-sentenza

(ft) Magistrat Dr. Monica Vella LL.D, M. Jur.

(ft) Angelo Buttigieg

Deputat Registratur